

Yök de Luci ë Pial ë Nhom ku Pial ë guöp de baai në Victoria

Dinka | Thuonjän

Yen athöör kënë ee gëm në wël ke lëk/thön lönjë Pial ë nom ku pial guöp ë kóc ke baai (MHWLs). Yen ee kóc guiëër tën lëu benë Akut de MHWLs kóc nön gup Autistic (Tuany ë Autism) kuony thün tönönj kek kã wën cenëke diëer në keek lönjë tuany ë nom. Yen ee kóc guiëër ëya në tën lëu bï yin cööt në luci de MHWL.

Yeenjö ye cöl MHWL?

MHWLs aye luci gam tënë kócdit nön run kaa 26 ku lötuenj. Alëu bïk kuony de pial ë nom ku pial ë guöp cï juiëër kakuun kóor raan ëbën keek. Alëu ëya bïk yin gãm yilac/töök ku muöök/tiit ë nyin tē nön yin tuany ë nom ku/ka kāk cenë keek diëer lönjë cām de welrac. Aye luui në ȳän ke Victoria yic ëbën.

Yen luci kënë atöu ëya tënë kóc ke baai/anin, dumuuk/kóc ë tiëët nyin, ku jöl ya mǎth ë raan nön tuany ë nom kuony. MHWLs alëu bï yin ya kuony në lucidun de muöök/tiit ë nyin yic ku tënë kāk kóor keek në pial ë nomdu yic.

MHWLs aaci looi kenë ku tënë akuutthii ë kóc de baai yekë keek luööi. Keek alëu bïk yin kuony ba röt rek wenë kuony ku loilooi töu tēdun tö yin thün yic. Aci keek guiir/looi bïk ya töu tēwën lëu benë keek guo lac/dac ya yök thün, na cök ya jam në telepun, cǎth ba lō thün, ka nēm de baai.

Ye nuwɔr/kuat de kuwɔny yindë yen ye MHWLs gäm kɔc?

Të yök yin luwɔi de MHWL, ëka bi thëm theer de käkuun kɔr keek ya looi. Keek abi aguëer de muwɔk/tiit ë nyin ya looi kenë yin. Abi keek ya nyuwɔth në yin në kaam de ye ajuëer kënë yic ëbën.

MHWLs alëu bi ya gem në loilooi ke thaa thiin cekic, thaa tö ciëel ku jɔl ya thaa bäär yic (agut ci bi pëi kaa 12 ke luwɔi döö), agut ci:

- **Kuwɔny ye looi në kaam de ɲek-ke ɲek** kenë akim lui të de pial de nhom.
- **Kuwɔny lɔɲë loilooi ke piir, ci mën de,** rëk ë rɔt kennë akutnhim ke kɔc ke baai ka loilooi loikë keek. Kënë alëu bi ya mët thïn në kuwɔny benë yin ya kony ago yök në akutnhim kɔk peei ku loilooi ke ciëɲ ci tën kɔr yin keek thïn (Ci mën de, wëu, luwɔi ku/ka luwɔi de yöö).
- **Piööc, kuwɔny de ɲek ërɔt ku akutnhim ke kuwɔny** ye cak në dhɔl ke piööc, röm de kä ɲic keek ku jɔl ya rëk de ciëɲ.

MHWLs alëu ëya bi muwɔkdu/tiit ë nyindu ya looi ku ye luui kenë Akim ke GPs, akim ke ɲek ye kɔc jääm nim, akim nɔɲ ɲic diit apei, ku jɔl ya akim kɔk ke loilooi ke pial ë guöp lëu bik yin ya kuwɔny.

Athiekic ba ya ɲic lɔn adë ke MHWLs acie gem në thëm de tuany ë autism ku luwɔi de yilac/töök ë tuaany. Keek ëya acie luui në luwɔi de cökpiny de riäk.

Na ca yök në kuwɔny ë NDIS ye kony, ke Akut de MHWLs acii lëu bi yin bëer gäm ye nuwɔr tɔɲ de kuwɔny thɔɲ kënë.

Keek aalëu bik yin ya kuwɔny në loiloi kɔk peei wääc kenë ajuëerdun de NDIS.

Ye Akut de MHWLs kuat de kɔc nɔɲ tuany ë Autism kony wudë

- Aye cëeth në kä kɔr pial de nhom ku bik ya luui kenë yin agokë dhɔl kɔk bi bën në yecök dhil ɲic.
- Aye kɔc nɔɲ tuany ë Autism ku/ka kɔc ëke dhiëth keek/dumuuk ye nyin tiit në keek rek kenë akutnhim ke kuwɔny thɔɲ.
- Na ye raan ë dhiëth meth/dumuɲ ye nyin tiit në meth, raan de paandun ka mäh, ke Akut de MHWLs alëu bi yin ya gäm kuwɔny.
- Yin lëu ba jam wenë raan lui nɔɲ ɲic diit tö kenë yen të de käke pial ë nhom.
- Abi yin ya kony në loilooi kɔk ke pial ë guöp, agut cë tooc tënë akim wën nɔɲ ɲic diit tö kenë keek.
- Abi yin ya kony ba akutnhim ke kɔc tö baai ku loiloi ke ciëɲ yök ago rɔt mat thïn.

- Abi yin ya kony në jam de kake nek yetök tēnōn yen kā dhal yin lojē yök de loilooi kōk ku kuōny.
- Abi yin ya kony në loilooi lāāu nhīm ke pīir, cīt mēn de ruŋ ë kōöl de rōmpiny, tēn de wēu, gēēr de riāth ku ŋōōc de kān.
- Abi yin ya kony në yök de loilooi ke NDIS ku loilooi kōk ke akuma.
- Abi yin ya gām dhöl ë yök de internet ku kōmpiōtaai tē kōōr yin keek.
- Anōn ŋōōt ke nek yetök tē kōōr yin tē bī yin tōu thīn yitök ago mac.
- Yin lēu ba bēn thīn ago bēn dek në chāi ku bun ku ba rōt piōōc në tēn tō yen thīn.

Kuōōny ku loilooi ye keek gam në Akut de MHWLs aalēu bīk ya wuōc. Cōl Akut de MHWL tōu piōmdu ago wēl juēc yök në kē lēu bīkkē ya gam.

Lëu ba Akut de MHWL ya yök wudë?

Kä kɔɔr bi keek ya tiaam:

✓ Yïn Kɔɔr

- ba tö ke yï nɔŋ run kaa 26 ku lɔtueŋ.
- ba tö ke yï ye raan rëër në ɣän ke baai/piom, në theer kɔk yiic. Kënë ee tö wuya ago yïn cɔk yök kuɔɔny töu ke thiäak kenë tēduun rëër yïn thīn.

✗ Yïn Cīi kɔɔr

- Bī yïn ya tuɔɔc.
- Ba nan Athöör de Medicare.
- Ba ya cuspiny në wëu ke luci de MHWL. Acin wëu bi keek ya kɔɔr ago akut de MHWL yök ku loilooken aye keek gam abac tē cīn wëu ye keek tääu piny.

Ago yök në tē tönë Akut de MHWLs thīn, [ke yï thany ëtënë](#). Wël kākë aabi keek ya cōkpiny tē cenë Akut yam de MHWLs liep thok. Bī ya tīŋ në Mäktam Akut de MHWL töu piomdun ka töu ke thiäak kenë tē töu yïn thīn. Na ca ye kënë looi, ke yïn lëu ba Akut de MHWL yuöp në ye dhöl kākë yiic:

- Puun
- Nēm de ɣän ke luci në raan ërɔtde (acin aruk kɔɔr ba kɔn ya looi)
- Akut de MHWLs alëu bī ya bën baai ago yïn bën tīŋ guöp baai, në theer kɔk yiic. Ëkënë akɔɔr bi kɔn ya guiir tueŋ. Cɔl Akutduun de MHWL në telepun yic ka ba bën ërɔtdu ago bën jam në ye wët kënë

Tīŋ wël töu nhial ëtënë lɔŋë nambaai ke telepuun ke Akut de MHWL ku ɣän tö keek thīn. Theer ke luɔɔi aye wuɔɔc tēnë Akutnhiim juēc wäaciic ke MHWLs. Tīŋ webthait de akut ë MHWL thiäak kenë yïn ago wël juēc kɔk yök. Wël ke webthait ke Akut de MHWL aatöu [ëtënë](#).

Dumuuk/kɔc tiëët nyīn, kɔc ke paandun ku jɔl ya mähku aye keek loor bik Akut de MHWL ya cɔɔl në nyīn de raan dēt peei yic. Në ye ɣän kākë yiic, ke them ba kɔn tö ke yï cī puöl në ye raan kënë ago yekënë looi në nyinde yic.

Cɔl Akut de Autism Connect ago yök në kuɔɔny:

Kɔckuɔn ye kɔc jääm nhiim tēnë Autism Connect aalëu bik yīn jääm ku bik yīn gäm wël bi yīn kony ago rɔt guiir ba nem tēnë Akut de MHWL.

Puun: 1300 308 699

Imeeil: info@autismconnect.org.au

Webthait ku webchat:

www.amaze.org.au/autismconnect/